

LIETUVOS INŽINERIJOS KOLEGIJOS AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos inžinerijos kolegijos (toliau – Kolegijos) akademinės etikos kodekso (toliau – Kodeksas) paskirtis – apibrėžti Kolegijos bendruomenės narių (studentų, klausytojų, dėstytojų, administracijos ir kitų darbuotojų) elgesio etikos principus, skatinančius sąžiningumą, atsakomybę, pagarbą, bendradarbiavimą ir profesinį integralumą. Kodeksu siekiama formuoti tvarią akademinę aplinką, kurioje būtų gerbiamos žinių kūrimo, perdavimo ir taikymo vertybės, būdingos inžinerinei ir taikomųjų mokslų sričiai.
2. Kodeksas parengtas remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Visuotine žmogaus teisių deklaracija, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, Mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos inžinerijos kolegijos Statutu, Rekomendacijomis Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo, patvirtintomis Lietuvos Respublikos (toliau – LR) Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus įsakymu, kitais Lietuvos Respublikos, Kolegijos vidaus teisės aktais bei tarptautine patirtimi, susijusia su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu.
3. Kodekso reguliavimo sritis apima akademinę ir bendrąją elgesio etiką, todėl Kodeksas taikomas visiems Kolegijos bendruomenės nariams vienodai, nebent atskiruose Kodekso punktuose būtų nurodyta kitaip.
4. Kodeksas gali būti taikomas buvusiems Kolegijos bendruomenės nariams, kiek tai susiję su jų taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos (toliau – MTEP) veiklos produkcija, kuri yra su Kolegijos prieskyra.
5. Kodeksas yra pagrindinis, bet ne vienintelis Kolegijos bendruomenės narių etišką elgesį reguliuojantis dokumentas. Etiško elgesio normų visuma Kolegijoje užtikrinama į ją integruojant kitus reikšmingus išorinius ir vidinius dokumentus, pvz., Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo Kolegijos studijų procese aprašą, Kolegijos antikorupcinio elgesio kodeksą, Lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos aprašą, Kolegijos smurto ir priekabiavimo prevencijos bei įtampą darbe mažinančių priemonių nustatymo ir taikymo politiką, LR akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos, LR lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, kitų institucijų reikšmingus teisės aktus, sprendimus, rekomendacijas ir kt.
6. Pagrindinės Kodekse vartojamos sąvokos:
 - 6.1 **Akademiniis lygiavertiškumas** – pagarba akademinėms santykių dalyviams, nepriklausomai nuo jų pedagoginių, mokslinių ar administracinių pareigų.
 - 6.2 **Akademinės etikos komitetas** – kolegialus organas, vadovaujantis Akademinės etikos komiteto nuostatais paskirti atstovai, vykdančys Kolegijoje prevencinę veiklą etikos srityje, nagrinėjantys ir vertinantys Kolegijos bendruomenės narių galimai padarytus etikos pažeidimus ir atliekantys kitas Kodekse bei Komiteto nuostatuose jiems pavestas funkcijas.

- 6.3 **Akademine bendruomenė** – studentai, klausytojai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, tyrėjai, asocijuotieji dėstytojai ar tyrėjai ir kiti asmenys, tiesiogiai dalyvaujantys studijų ir mokslo veikloje. Pareigybių, priskirtinų akademinei bendruomenei, sąrašas tvirtinamas direktoriaus įsakymu.
- 6.4 **Akademiniis sąžiningumas** – Kolegijos akademinės bendruomenės narių įsipareigojimas MTEP veiklą bei sklaidą, studijas (dėstymą ir studijavimą) ir jų kontekste vykdomą veiklą grįsti atvirumo, pasitikėjimo, pagarbos ir atsakomybės vertybėmis.
- 6.5 **Administracijos darbuotojai** – Kolegijos personalas, administruojantis Kolegijos akademinę ir ūkio veiklą, t. y. vadovaujantys darbuotojai ir kiti darbuotojai, vykdančios administravimo funkcijas. Pareigybių, priskirtinų administracijos darbuotojams, sąrašas pateiktas Kolegijos darbo tvarkos taisyklėse.
- 6.6 **Diskriminacija** – asmenų lygių teisių ir galimybių apribojimas dėl jų lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, amžiaus, socialinės ar šeiminės padėties, religijos ar tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, lytinės orientacijos ar tapatybės, negalios, sveikatos būklės, etninės priklausomybės.
- 6.7 **Etikos pažeidimas** – sąmoningas ar nesąmoningas etikos principams prieštaraujantis elgesys ar veikla, arba neveikimas.
- 6.8 **Interesų konfliktas** – situacija, kai Kolegijos bendruomenės narys, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimančiam sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais.
- 6.9 **Pranešėjas** – asmuo, kuris raštu pateikia pranešimą Akademinei etikos komitetui pagal jos nuostatuose nustatytą tvarką.
- 6.10 **Pranešimas** – rašytinis informacijos apie galimai neetišką elgesį pateikimas Akademinei etikos komiteto nuostatuose nustatyta tvarka.
- 6.11 **Priekabiavimas** – nepageidaujamas elgesys, kuriuo siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir (ar) siekiama sukurti arba sukuriamas bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.
- 6.12 **Plagijavimas** – teksto pateikimas be citavimo ženklų, kai perpasakojama arba cituojama svetima idėja, iliustracinė medžiaga ar duomenys naudojami nenurodant šaltinio.
- 6.13 **Seksualinis priekabiavimas** – tai nepageidaujamas užgaulus žodžiu, raštu ir (arba) fiziniu veiksniu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys su asmeniu, kai tokį elgesį lemia tikslas ir (arba) jo poveikis pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ir (arba) įžeidžiančią aplinką.
- 6.14 **Studijų darbas** – bet koks atsiskaitomasis darbas (tarpinis atsiskaitymas, egzaminas), projektas, semestro darbas, baigiamasis darbas ar kitas darbas, susijęs su studijų reikalavimų įgyvendinimu.
- 6.15 **Kolegijos bendruomenė** – Kolegijos akademinė bendruomenė, administracijos ir neakademiinių padalinių darbuotojai, absolventai ir kiti asmenys, dalyvaujantys Kolegijos veikloje.
- 6.16 **Konfidenciali informacija** – konfidenciali informacija apima Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis įtvirtintą asmens duomenų sampratą bei kitą, Kolegijos vidiniuose teisės aktuose apibrėžtą, konfidencialią informaciją.

7. Kitos sąvokos, vartojamos šiame Kodekse, yra suprantamos kaip LR Mokslo ir studijų įstatyme, kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose bei Kolegijos vidaus dokumentuose įtvirtintos sąvokos.

II. SKYRIUS

BENDRIEJI AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPAI IR NORMOS

8. Pamatinės akademinės bendruomenės vertybės apibrėžiamos MSI 3 straipsnyje per mokslo ir studijų principus, 4 straipsnio 2 dalyje, kurioje apibrėžta akademinės etikos sąvoka: Akademinė etika - visuma visuotinai pripažintų vertybių, principų ir mokslinių praktikų, užtikrinančių mokslinės veiklos ir mokslo (meno) skaidros, studijų ir su studijomis susijusios veiklos skaidrumą, sąžiningumą, teisingumą, atsakomybę, asmenų lygybę, nediskriminavimą, akademinę laisvę, pasitikėjimą ir pagarbą.
9. Akademinės etikos principams netaikoma hierarchija.
10. Svarbiausi akademinės etikos principai:
 - 10.1. **Akademinės laisvės principas.** Kolegijos akademinės bendruomenės nariai turi teisę į akademinę laisvę – laisvai reikšti savo nuomonę, laisvai keistis idėjomis, burtis į mokslo grupes, rinktis tyrimų tematiką ir metodus bei studijų metodus, dėstyti, mokytis ir skleisti žinias bei idėjas laikantis mokslo logikos, profesinės etikos ir visuomenės atsakomybės principų. Akademinė laisvė yra neatsiejama nuo akademinės atsakomybės – ji turi būti naudojama sąžiningai, gerbiant kitų teises, kolegijos vertybes ir siekiant aukštos mokslo bei studijų kokybės.
 - 10.2. **Akademinės atsakomybės principas.** Akademinė atsakomybė susijusi su tolerancija kitokiai nuomonei, pagarba kitam požiūriui ir atviro dialogo kultūrai. Atsakomybės principas įgyvendinamas, kai Kolegijos bendruomenės nariai, skatindami vienas kitą būti atsakingais už savo veiksmus, ne tik patys laikosi etiško elgesio reikalavimų mokslinių tyrimų, studijų, dėstyto ir kitų Kolegijoje vykdomų veiklų (pvz., administravimo) srityse, bet ir reikalauja tiek asmeninės, tiek bendros atsakomybės iš kitų Kolegijos bendruomenės narių. Kolegijos bendruomenės nariai atsakingai naudoja Kolegijos materialiuosius bei finansinius išteklius, puoselėja procesų Kolegijoje skaidrumą, saugo konfidencialią informaciją.
 - 10.3. **Akademinio sąžiningumo principas.** Kolegijos akademinės bendruomenės nariai privalo laikytis akademinio sąžiningumo, kuris reiškia atsakingą, sąžiningą ir etišką elgesį studijų, mokymo ir MTEP veikloje. Draudžiama plagijuoti, klastoti duomenis, neteisėtai naudotis kitų darbais ar teikti pagalbą nesąžiningai veikiantiems asmenims. Kiekvienas studentas, klausytojas ir dėstytojas atsako už asmeninį indėlį į žinių kūrimą, perteikimą bei jų įvertinimą, gerbdamas intelektualinę nuosavybę ir skatindamas skaidrią akademinę aplinką.
 - 10.4. **Etikų tarpusavio santykių principas** grindžiamas žmogaus orumo, bendruomeniškumo ir tarpusavio pasitikėjimo principais. Visi akademinės bendruomenės nariai privalo gerbti vienas kito teises, įsitikinimus, nuomonę ir laisvę ją reikšti. Tolerancija, mandagumas, dėmesingumas, lygiavertis bendravimas ir atsakomybė už savo žodžius bei veiksmus yra neatsiejami nuo akademinės kultūros. Netoleruojamas bet koks diskriminacijos, patyčių, psichologinio ar fizinio smurto, priekabiavimo ar kitokio nepagarbaus elgesio pasireiškimas.

- 10.5. **Lygiateisiškumo principas.** Kiekvienas kolegijos bendruomenės narys turi teisę į vienodą pagarbą, sąžiningą vertinimą ir lygias galimybes dalyvauti akademinėje ir profesinėje veikloje, nepriklausomai nuo amžiaus, lyties, tautybės, rasės, religijos, įsitikinimų, šeiminės padėties, negalios, seksualinės orientacijos, socialinės padėties, politinių pažiūrų ar kitų asmeninių savybių. Kolegija siekia užtikrinti įtraukią ir pagarbą aplinką, kurioje vienodai vertinamos darbuotojų kompetencijos, atsakomybė ir akademinis sąžiningumas. Lygiateisiškumo principas nereiškia visiško visų asmenų sulyginimo, kai situacijos yra skirtingos. Todėl diferencijuotas vertinimas gali būti pagrįstas, jei jis grindžiamas objektyviu pagrindu, o ne diskriminacija. Lygiateisiškumo principas nereiškia visų asmenų visiško sulyginimo kai situacijos yra skirtingos - jeigu yra objektyvus, pagrįstas ir proporcingas pagrindas, tam tikri akademiniai ar administraciniai santykiai gali būti diferencijuojami, laikantis teisingumo ir proporcingumo principų, pavyzdžiui, kai taikomos individualios pagalbos priemonės arba vertinamas akademinis pažeidimas.
- 10.6. **Lojalumo principas.** Lojalumo principas remiasi kolegialumu, akademinio solidarumu ir pagarba Kolegijai ir jos bendruomenei, kurios viena iš raiškos formų – problemų sprendimo Kolegijos viduje prioritetas. Bendruomenės nariai yra lojalūs Kolegijos misijai ir vertybėms, paiso Kolegijos bendrųjų interesų, padeda įgyvendinti Kolegijos keliamus tikslus ir yra nešališki priimdami sprendimus. Lojalumo principo pažeidimu nelaikomas informacijos apie Kolegijos bendruomenės narių neteisėtus veiksmus ar aplaidumą atskleidimas, siekiant užkirsti tokiam elgesiui kelią.
11. Kodekse pateiktų akademinės etikos principų sąrašas negali būti laikomas baigtiniu.
12. Kolegijos bendruomenės nariai, paisydami bendrųjų Kolegijos interesų (misijos ir tikslų) ir pagal galimybes prisidedami prie studijų ir MTEP tikslų įgyvendinimo, laikosi akademinės etikos principų visose savo veiklose ir įsipareigoja:
- 12.1. Aktyviai laikytis akademinio sąžiningumo standartų ir atviros prieigos principo studijų procese ir mokslinėje veikloje.
- 12.2. Inicijuojant ar vykdant projektus, siejamus su Kolegijos vardu, siekti, kad jų rezultatai tarnautų bendriems Kolegijos interesams ir būtų viešai prieinami.
- 12.3. Teikti turimą informaciją Akademinės etikos komitetui ir (ar) Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, nagrinėjant galimus akademinės etikos ir (ar) procedūrų pažeidimus.
- 12.4. Naudoti Kolegijos vardą ir veikti joje politiniais tikslais, tik gavus raštišką Kolegijos sutikimą.
- 12.5. Gerbti intelektualinę nuosavybę.
- 12.6. Būti nešališkais ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimant sprendimus.
- 12.7. Teisės aktų nustatyta tvarka teikti reikiamą informaciją (jeigu ji nėra ribojama arba konfidenciali) Kolegijos bendruomenei ir kitiems asmenims apie Kolegijos veiklą ir / ar kitus Kolegijos bendruomenės narius.
- 12.8. Užmezgant santykius su socialiniais partneriais arba kuriant bendradarbiavimo projektus, tinkamai atstovauti Kolegijos interesams.
- 12.9. Atsisakyti naudotis balsavimo teise, kai sprendžiamas finansavimo, nuobaudos skyrimo, skatinimo ar kitas klausimas, dėl kurio gali kilti interesų konfliktas.
- 12.10. Galimas interesų konflikto situacijas spręsti laikantis Kolegijoje nustatytos tvarkos.

- 12.11. Etišku elgesiu kurti ne tik savo asmeninę reputaciją, bet ir profesinio garbingumo standartus bei teigiamą Kolegijos įvaizdį, nenaudoti Kolegijos vardo jos įvaizdžiui kenkiančiomis aplinkybėmis.
- 12.12. Tarpusavio bendravimą grįsti mandagumu ir pagarba, vengti arogancijos.
- 12.13. Puoselėti įsitikinimų ir žodžio laisvę, kritinio mąstymo tradiciją ir atviro diskutuotinų klausimų svarstymo atmosferą, pagrįstą geranoriškumu ir atsakomybe už savo veiksmus.
- 12.14. Siekti žinių, skleisti savo patirtį bei žinias bendruomenei ir plačiajai visuomenei.
- 12.15. Pripažinti ir gerbti kitų įsitikinimus bei pažiūras.
- 12.16. Nuolat siekti aukštos kvalifikacijos savo profesinėje (akademinėje) veikloje.

III. SKYRIUS

AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPUS PAŽEIDŽIANČIOS ELGESIO FORMOS IR JŲ POŽYMIAI

13. Kodekse nustatomų neetiško elgesio formų sąrašai nėra baigtiniai, jais siekiama apibrėžti tipinius etikos principų pažeidimų atvejus.

1 SKIRSNIS

TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS BEI JŲ SKLAIDOS ETIKA

14. MTEP veikla bei sklaida remiasi tyrimų objektyvumo ir pagrįstumo siekiu ir grindžiama akademinės laisvės, akademinės atsakomybės, akademinio sąžiningumo, teisingumo ir lygiateisiškumo principais. MTEP veikla bei sklaida neturi daryti žalos žmogui, bendruomenei, aplinkai ir gyvajai gamtai.
15. Akademinės laisvės, akademinės atsakomybės, akademinio sąžiningumo, teisingumo ir lygiateisiškumo principais MTEP veikloje principus pažeidžia:
 - 15.1. Sąmoningai skleidžiama klaidinga, priešišką visuomenėje kurstanti informacija.
 - 15.2. Nepagrįsta ir nepagarbi kritika kolegų ar kitų autorių tyrimams, pasirinktai metodologijai.
 - 15.3. Akivaizdžiai neobjektyvus sąmoningas duomenų interpretavimas.
 - 15.4. MTEP vykdymas ar inicijavimas, žinant ar numatant, kad ši veikla gali sukelti žalą visuomenei, ypač pažeidžiamoms jos grupėms bei pažeisti bioetikos, gyvūnų gerovės apsaugos bei tvarios aplinkos kūrimo principus.
 - 15.5. Tyrimo duomenų, originalių metodikų ir (ar) metodų, eigos detalių ar rezultatų naudojimas tyrime bei jo sklaidos tikslais negavus sutikimo iš bendraautorių ar dalyvių, kai gauti informuoto asmens sutikimą yra privaloma.
 - 15.6. MTEP atlikimas neįvertinus ir nepatvirtinus jo atitikties mokslinių tyrimų etikai, kai toks vertinimas ir patvirtinimas yra būtinas.
 - 15.7. Svetimo kūrinio ar jo dalies pateikimas kaip savo, tinkamai nepateikiant citavimo ženklų ir (ar) nenurodant šaltinių, kuriais buvo remtasi (*plagiatas*);

- 15.8. Duomenų, eksperimentų ar kitos reikšmingos informacijos išgalvojimas MTEP veikloje ar su ja susijusiuose procesuose bei dokumentuose, taip pat sąmoningai neteisingas citavimas pateikiant šaltinyje neegzistuojančius teiginius ar mintis (*fabrikavimas*);
- 15.9. Taikomojo mokslinio tyrimo duomenų ar rezultatų nutylėjimas (pvz., sumažinant duomenų kiekį, praleidžiant duomenis, neatitinkančius pageidaujamo tyrimo išvadų, praleidžiant rezultatus, prieštaraujančius tyrimo hipotezei ir kt.) arba manipuliavimas jais (pvz., susitariant su respondentais dėl tam tikrų atsakymų į klausimus apklausos metu) siekiant sudaryti klaidinantį įspūdį (*falsifikavimas*).
- 15.10. Nukopijuotame tekste iš svetimų darbų savo darbe padaryti pakeitimai (naudota žodžių inversija, pakeista gramatinė struktūra, padaryti žodžių ar sakinių pakeitimai, sutrumpinta), sudarant įspūdį, kad darbas yra autoriaus.
- 15.11. Savo paties kūrinio dalies atkartojimas nenurodant (necituojant) pirminio publikavimo šaltinio (*saviplagiatas*).
- 15.12. Nepagrįstos bendraautorystės suteikimas arba bendraautorystės nenurodymas, netikro (išgalvoto) autoriaus nurodymas, taip pat nepagrįstas bendraautorystės siekimas (dovanotoji, manais grindžiama, pramanyta, prievartinė ar šešėlinė autorystė).
- 15.13. Teisės aktų ir vidaus dokumentų, reglamentuojančių dirbtinio intelekto pasitelkimą MTEP veikloje, pažeidimas.
- 15.14. Informacijos klastojimas MTEP veiklos aprašymuose, pažymose, ataskaitose ir kituose MTEP veiklai bei sklaidai svarbiuose dokumentuose.
- 15.15. Neteisingas institucijos, kuriai priklauso tyrimo ar kūrinio autorius, nurodymas arba informacijos apie instituciją nutylėjimas, sąmoningas MTEP veikloje talkinusių asmenų intelektualinio ar finansinio indėlio nutylėjimas arba nuslėpimas.
- 15.16. Klaidinančios informacijos apie tyrimo metodiką, kūrinio autorystę, indėlį į tyrimą, finansavimo šaltinius, interesų konfliktą pateikimas arba atitinkamos informacijos nepateikimas, kai tai yra būtina.
- 15.17. Tyrimo duomenų, kompiuterių programų, empirinės medžiagos pavyzdžių, rankraščių klastojimas, pasisavinimas arba sąmoningas sugadinimas ir (ar) sunaikinimas.
- 15.18. Šališkumas ir (ar) asmeninės naudos siekimas recenzuojant mokslo darbus ar projektus ir vertinant jų paraiškas.
- 15.19. Kiti nesąžiningi veiksmai, dėl kurių yra pagrindas teigti, kad plagijavimo draudimas buvo pažeistas.

2 SKIRSNIS

STUDIJŲ ETIKA

16. Studentai ir klausytojai studijų procese vadovaujasi akademinio sąžiningumo principu ir pasirašo akademinio sąžiningumo deklaraciją (Priedas Nr. 1), prisideda prie kokybiško studijų proceso puoselėjimo, pasirašydami studijų sutartį sutinka su Kodekse numatytais principais ir įsipareigoja juos vykdyti visą studijų sutarties galiojimo laikotarpį.
17. Akademinio sąžiningumo studijose principą pažeidžia:
 - 17.1. Veiksmai, pažeidžiantys Kodekse įtvirtintą akademinio sąžiningumo MTEP veikloje principą, MTEP veiklai prilyginant bet kokią tiriamojo pobūdžio veiklą studijų ir atsiskaitymų už studijas metu (III skyriaus I skirsnis).

- 17.2. Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo Kolegijos studijų procese aprašo tvarkos arba kitų teisės aktų ir vidaus dokumentų, reglamentuojančių dirbtinio intelekto naudojimą studijose, pažeidimas;
- 17.3. Nusirašinėjimas ar leidimas nusirašyti, pasakinėjimas, paruoštukų, kitų neleistinų priemonių naudojimas ar kitas nesąžiningas elgesys studijų pasiekimų vertinimo metu, taip pat tokio elgesio ignoravimas ir (ar) toleravimas.
- 17.4. Spaudimas bendramoksliams ar kitiems asmenims, leisti nusirašyti studijų pasiekimų vertinimo metu arba pasidalinti savo studijų darbu, siekiant jį plagijuoti.
- 17.5. Spaudimas dėstytojui ar administracijos darbuotojui siekiant pakeisti studijų pasiekimų įvertinimą ir (ar) jų vertinimo sąlygas.
- 17.6. Kito asmens pasitelkimas arba dalyvavimas kito asmens vardu studijų pasiekimų vertinimo metu.
- 17.7. Kito asmens atlikto studijų darbo (ar jo dalies) įsigijimas už atlygį ir jo pateikimas kaip savo.
- 17.8. Uždarbiavimas ar naudos gavimas už kitus, atliekant su atsiskaitymu susijusias užduotis, kurios daro įtaką vertinimui.
- 17.9. To paties ar labai panašaus studijų darbo pateikimas atsiskaitant už kelis dalykus, išskyrus atvejus, kai tokiam pateikimui pritaria dalykų dėstytojai.
- 17.10. Su studijomis susijusios informacijos ir duomenų (dėstytojų parašų, atsiskaitymų užduočių, įvertinimų, pažymų ir kt.) klastojimas.
- 17.11. Piktnaudžiavimas atliekant grupinius darbus (pvz., akivaizdžiai mažiau prisidėjus, reikalauti ar daryti spaudimą siekiant gauti vienodą su kitais grupės nariais įvertinimą).
- 17.12. Kiti nesąžiningi veiksmai, dėl kurių yra pagrindas teigti, kad akademinio sąžiningumo principas buvo pažeistas.

3 SKIRSNIS

STUDENTŲ IR KLAUSYTOJŲ PASIEKIMŲ VERTINIMO ETIKA

18. Dėstytojai studentų ir klausytojų pasiekimus vertina teisingai, sąžiningai, atsižvelgdami į dėstomo dalyko, tyrimo arba kito studijų darbo (ar jo dalies) siekiamus rezultatus, studijų dalyko apraše nurodytus reikalavimus ir kriterijus. Vertindamas studentus ir (ar) klausytojus dėstytojas turi elgtis nešališkai ir vienodai, nepaisydamas savo asmeninių simpatijų, studento ir (ar) klausytojo politinių, religinių ar kitų įsitikinimų, lyties, rasės, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, ekonominės ar socialinės padėties, nesudaryti jokiam studentui (klausytojui) privilegijų kitų studentų (klausytojų) atžvilgiu.
19. Akademinio sąžiningumo, lygiateisiškumo, akademinės atsakomybės principus vertinant studentų ir klausytojų pasiekimus pažeidžia:
 - 19.1. Dėstytojų, taip pat pedagoginiame procese dalyvaujančių Kolegijos bendruomenės narių, nesąžiningas elgesys studentų, klausytojų pasiekimų vertinimo procese (tiesioginė pagalba nusirašant, atsiskaitymų rezultatų klastojimas, duomenų klastojimas ir kt.).
 - 19.2. Studentų (klausytojų) akademinio nesąžiningumo atvejų (plagiato, nusirašinėjimo ar leidimo nusirašyti kitam, atsiskaitymų rezultatų klastojimo, naudojimosi neleistina pagalba atsiskaitymo metu, kito asmens pasitelkimo atsiskaitant už save arba

atsiskaitymo pačiam už kitą studentą (klausytoją), duomenų klastojimo, svetimo darbo, atlikto tyrimo ar kitos atsiskaitymo formos darbo (ar jų dalies) pateikimo kaip savo, uždarbiavimo rengiant studijų darbus kitiems studentams (klausytojams), kūrinio autoriaus (-ių) teisių pažeidimų ir kt.) ignoravimas, toleravimas ar sąmoningas sąlygų jiems sudarymas studentų (klausytojų) pasiekimų vertinimo procese.

- 19.3. Asmeninio pobūdžio informacijos reikalavimas iš studento (klausytojo) ir tokio pobūdžio informacijos siejimas su pasiekimų vertinimu.
- 19.4. Studentų (klausytojų) pasiekimų vertinimo susiejimas su akademiniu ar neakademiniu pobūdžio paslaugomis arba studento (klausytojo) dalyvavimu veiklose, nesusijusiose su dėstomu dalyku ar baigiamuoju darbu (pvz., visuomeninėje, politinėje ar kitose veiklose), vertinimas, pagrįstas asmeniniu ar ideologiniu santykiu ar kitais vertinimo objektyvumu abejoti verčiančiais veiksniais, o ne pateikto darbo kokybe ir asmens profesinėmis savybėmis.
- 19.5. Studentų (klausytojų) pasiekimų vertinimas akivaizdžiai neatsižvelgiant į jų pasiektų studijų rezultatų lygį.
- 19.6. Be studento ar klausytojo sutikimo informacijos apie studijuojančiojo akademinių pasiekimų vertinimus atskleidimas tretiesiems asmenims išskyrus atvejus, kai yra vertinama studento (klausytojo) apeliacija dėl studijų pasiekimo vertinimo, aptariami nuasmeninti studentų (klausytojų) studijų pasiekimų vertinimo rezultatai ar sprendžiami kiti su studijomis susiję klausimai, kurių sprendimas nėra įmanomas be studijų pasiekimų rezultatų aptarimo.
- 19.7. Privataus pobūdžio informacijos apie studentą ar klausytoją naudojimas studijų ar tyrimo tikslais, išskyrus tuos atvejus, jei tokiam naudojimui buvo gautas rašytinis studijuojančiojo sutikimas.
- 19.8. Tyčinis ar nepagrįstas tinkamų sąlygų nesudarymas studentams (klausytojams), turintiems individualių poreikių, kylančių iš negalios (regėjimo, klausos, judėjimo ar kitų sveikatos sutrikimų, kuriems reikalingas specifinių sąlygų sudarymas) atsiskaitymo už jų pasiekimus metu. Darbuotojas studijų proceso metu turi sudaryti galimybes studentams (klausytojams) atlikti užduotis jų individualius poreikius labiausiai atitinkančiomis sąlygomis.
- 19.9. Sąmoningas studentų (klausytojų) klaidinimas informuojant apie pasiekimo vertinimo formas, metodus ir užduotis.
- 19.10. Piniginio atlygio, dovanų ar paslaugų tiesioginis ar netiesioginis (per kitus asmenis) reikalavimas ir (ar) priėmimas iš studentų (klausytojų) arba siūlymas ir (ar) davimas dėstytojams ar administracijos darbuotojams, kai tuo siekiama nederamai paveikti studijų procesą (pakeisti įvertinimą, sudaryti nepagrįstai išskirtines sąlygas ir kt.).

4 SKIRSNIS

DĖSTYTOJŲ IR STUDENTŲ (KLAUSYTOJŲ) TARPUSAVIO SANTYKIŲ ETIKA

20. Dėstytojai ir studentai (klausytojai) tarpusavio santykius grindžia bendradarbiavimu, gera morale, abipuse pagarba, nešališkumu, geranoriškumu ir skaidrumu, vengia privataus pobūdžio įsipareigojimų ar dviprasmiškumo, t. y. kas gali sukelti interesų konfliktą.
21. Etiškų tarpusavio dėstytojų ir studentų (klausytojų) santykių principą, akademinės atsakomybės principus pažeidžia:

- 21.1. Studento (klausytojo) ar dėstytojo siekimas užmegzti privačius (pvz., intymius, romantinius ir kt.) santykius atitinkamai su dėstytoju ar studentu (klausytoju), kurį sieja dėstomas dalykas, vadovavimas baigiamajam darbui ar kiti akademiniai santykiai.
- 21.2. Piniginio atlygio, dovanų ar paslaugų tiesioginis ar netiesioginis (per kitus asmenis) reikalavimas ir (ar) priėmimas iš studentų (klausytojų) arba siūlymas ir (ar) davimas dėstytojams ar administracijos darbuotojams, kai tuo siekiama nederamai paveikti studijų procesą (pakeisti įvertinimą, sudaryti išskirtines sąlygas ir kt.).
- 21.3. Dėstytojo vaidmens (įskaitant pasiekimų vertinimą ir vadovavimą studijų darbams) prisiėmimas šeimos nario, artimo draugo (turint tiesioginių, glaudžių ryšių, santykių), verslo partnerio atžvilgiu tais atvejais, kai yra galimybė išvengti tokio vaidmens.
- 21.4. Asmeninės informacijos apie studentą (klausytoją) ar dėstytoją atskleidimas arba jos naudojimas tiek studijų, tiek mokslo tikslais be studento (klausytojo) ar dėstytojo raštiško sutikimo.
- 21.5. Informacijos apie dėstytoją ar studentą (klausytoją), jų elgesį, dėstomo dalyko ar kito turinio, susijusio su studijų procesu, viešas skleidimas ir platinimas, kai pateikiama dalinė ar iškreipta informacija, neatspindinti tikrosios situacijos.
- 21.6. Su dėstymu arba studijų darbų rengimu susijusios medžiagos, informacijos, duomenų ar kitokio turinio sklaida pažeidžiant dėstytojo, studento (klausytojo) ir Kolegijos autorių teises.
- 21.7. Rūkelių, alkoholinių gėrimų, narkotikų ar bet kokių psichotropinių medžiagų (išskyrus kai tai susiję su receptiniais vaistais) vartojimas, taip pat buvimas nuo jų apsvaigusiam ar tokių procesų imitavimas (pvz., elektroninių cigarečių rūkymas, nealkoholinio alaus vartojimas ir kt.) pedagoginės veiklos metu.

5 SKIRSNIS

KOLEGIJOS BENDRUOMENĖS NARIŲ TARPUSAVIO

SANTYKIŲ ETIKA

22. Kolegijos bendruomenės narių santykiai grindžiami kolegialumu, akademinio solidarumu, pagarba asmens orumui ir akademinės laisvės, akademinės atsakomybės, akademinio lygiavertiškumo, etiškų tarpusavio santykių ir lygiateisiškumo principais.
23. Akademinės laisvės, akademinės atsakomybės, akademinio lygiavertiškumo, etiškų tarpusavio santykių ir lygiateisiškumo principus Kolegijos bendruomenės narių bendravime pažeidžia:
 - 23.1. Kolegijos bendruomenės nario diskriminacija.
 - 23.2. Mobingas Kolegijos bendruomenės nario atžvilgiu.
 - 23.3. Nepotizmas Kolegijos veikloje.
 - 23.4. Naudojimasis asmenimis dėl savanaudiškų paskatų (dėl pavaldumo ar kitų socialinių aplinkybių).
 - 23.5. Neadekvačių ir neproporcingų asmens kompetencijai ir galimybėms užduočių ar nurodymų skyrimas.
 - 23.6. Kolegijos bendruomenės narių akademinės laisvės varžymas naudojantis tarnybine padėtimi.
 - 23.7. Kolegijos vardo naudojimas politinei, religinei ar privačiai komercinei veiklai.

- 23.8. Konfidencialios privačios informacijos apie dėstytojus, studentus, klausytojus ar darbuotojus, apie jų akademinis įvertinimus ar nuobaudas, mokslinio darbo rezultatus, karjeros ketinimus, asmeninius reikalus ir pan. paviešinimas ar viešas aptarimas, išskyrus atvejus, kai pagal nustatytą Kolegijos tvarką asmuo pretenduoja eiti pareigas ir jo akademinis, karjeros pasiekimų, patirties, profesinių ir asmens savybių aptarimas yra būtinas dėl tinkamumo pareigoms eiti vertinimo, apeliacijos svarstymo arba kitais vidaus dokumentuose nustatytais atvejais.
- 23.9. Vienpusiškas ar neskaidrus darbo krūvio paskirstymas ar veiklos vertinimas.
- 23.10. Daromas psichologinis spaudimas Kolegijos bendruomenės nariui, siekiant asmeninio įvertinimo arba norint nusišalinti nesąžiningus akademinis veiksmus.
- 23.11. Bet kokio pobūdžio atlygio reikalavimas, kai šis reikalavimas siejamas su sprendimų (ne)priėmimu, taip pat tokio atlygio davimas ir priėmimas.
- 23.12. Privataus pobūdžio informacijos apie asmenį panaudojimas studijų, tyrimų ar kitiems tikslams be jo sutikimo.
- 23.13. Veiksmai, turintys priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo požymių.
- 23.14. Siekis nepelnytai išsiskirti ar nepagristai reikalauti išskirtinių teisių.
- 23.15. Nepakantumas kitokiai studentų (klausytojų) ar kolegų nuomonei ir argumentuotai kritikai.
- 23.16. Kolegijos bendruomenės narių garbės ir orumo žeminimas, agresyvūs, užgaulūs ar įžeidžiantys veiksmai asmens atžvilgiu.
- 23.17. Kitų narių akivaizdoje nedalyvaujančio kolegos pedagoginės ar kitos veiklos gebėjimų, teorinių pažiūrų ir asmeninių savybių menkinimas.
- 23.18. Teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas arba sąmoningas ribojimas.
- 23.19. Kolegijos darbuotojo nuomonės ignoravimas priimant sprendimus, susijusius su jo darbo pobūdžiu.
- 23.20. Vienpusis familiarumas ir (ar) patronavimas, manipuliavimas ryšiais su valdingus įgaliojimus turinčiais asmenimis siekiant asmeninių interesų.
- 23.21. Konfliktų, apkalbų, intrigų, šmeižimo, įžeidinėjimo tarp Kolegijos bendruomenės narių inicijavimas ir kurstymas, bendruomenės narių įtraukimas į šiuos procesus.

IV. SKYRIUS

KODEKSO ĮGYVENDINIMAS

24. Kolegijos bendruomenės narių Kodekso pažeidimų atvejus nagrinėja Akademinės etikos komitetas, kurį sudaro Akademinė taryba Akademinės etikos kodekso nustatyta tvarka ir teikia tvirtinti Kolegijos direktoriui.
25. Kodekso įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę atlieka Akademinės etikos komitetas, kuris veikia pagal Kolegijos direktoriaus patvirtintus Akademinės etikos komiteto nuostatus.
26. Akademinės etikos komitetas savo veikloje bendradarbiauja su kitomis etikos priežiūrą ir puoselėjimą atliekančiomis institucijomis Lietuvoje (LR akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, LR lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija). Akademinės etikos komitetas atskirais atvejais gali rekomenduoti Pranešėjui kreiptis tiesiogiai į šias ar kitas institucijas.
27. Su seksualiniu priekabiavimu ir smurtu lyties pagrindu susijusių pažeidimų nagrinėjimą reglamentuoja Akademinės etikos komiteto nuostatai ir Kolegijos smurto ir priekabiavimo

- prevencijos bei įtampą darbe mažinančių priemonių nustatymo ir taikymo politika, kuriai teikiama pirmenybė esant prieštaravimui tarp dokumentų.
28. Akademinės etikos komitetą sudaro Akademinė taryba, laikantis šių reikalavimų: Akademinės etikos komitetą sudaro 7 nariai, iš kurių Kolegijos Studentų atstovybė deleguoja 2 narius ir Kolegijos darbuotojų atstovai (profesinė sąjunga arba darbo taryba) skiria 1 narį; kiti nariai deleguojami Akademinės tarybos nuožiūra, įvertinant deleguojamo nario kompetenciją akademinės etikos srityje.
 29. Akademinės etikos komiteto sudėtis tvirtinama Kolegijos direktoriaus įsakymu.
 30. Akademinės etikos komiteto nario veiklos kadencija – 5 metai. Tas pats asmuo komiteto nariu gali būti ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės.
 31. Akademinės etikos komiteto nariui išėjus iš darbo/baigus studijas ar dėl kitų priežasčių negalint eiti savo pareigų, skiriamas naujas komiteto narys vadovaujantis šio kodekso 28 punktu.
 32. Akademinės etikos komiteto veiklos sritis apima Kolegijos bendruomenės šviečiamosios ir prevencinės veiklos etikos Kolegijos veikloje klausimais vykdymą, rekomendacijų bei siūlymų dėl Kodekso ir kitų su etika susijusių vidaus dokumentų tobulinimo Kolegijoje teikimą, ir galimų Kodekso pažeidimų nagrinėjimą.
 33. Akademinės etikos komitetas Akademinės etikos komiteto nuostatų nustatyta tvarka priima ir svarsto pranešimus apie galimus Kolegijos bendruomenės narių etikos pažeidimus.
 34. Į Akademinės etikos komitetą Pranešėjas turi kreiptis per protingą laikotarpį po to, kai galimai buvo padarytas akademinės etikos pažeidimas. Termino protingumo kriterijų vertina Akademinės etikos komitetas, atsižvelgdamas į akademinės etikos pažeidimo padarymo aplinkybes.
 35. Akademinės etikos komitetas į posėdžius turi teisę kviešti ekspertus.
 36. Nustatęs Kodekso pažeidimą Akademinės etikos komitetas visais atvejais įvertina jo reikšmingumą (šiurkštumą) atsižvelgdamas į pažeidimo poveikį, žalą, mastą, pasikartojamumą ir kitus požymius.
 37. Pažeidimo reikšmingumas ir rekomenduojamos poveikio priemonės turi koreliuoti tarpusavyje.
 38. Nustatęs Kodekso pažeidimą Akademinės etikos komitetas priima pažeidimą konstatuojantį sprendimą ir rekomenduoja atitinkamiems Kolegijos valdymo organams (Tarybai, Akademinei tarybai, direktoriui) arba Kolegijos padalinių vadovams arba atsakingiems darbuotojams vieną ar kelias jų kompetencijai priklausančias poveikio priemones (sąrašas nėra baigtinis):
 - 38.1. Nurodyti nutraukti neetišką elgesį.
 - 38.2. Skirti asmeninį įspėjimą (skirtą tik pažeidėjui).
 - 38.3. Skirti viešą nuasmeninimą įspėjimą.
 - 38.4. Pašalinti iš Kolegijos su teise sugrįžti į studijas.
 - 38.5. Pašalinti iš Kolegijos be teisės grįžti į studijas.
 - 38.6. Inicijuoti atšaukimo iš užimamų pareigų procedūrą.
 - 38.7. Inicijuoti kvalifikacinio laipsnio atšaukimo procedūrą.
 - 38.8. Inicijuoti darbo sutarties nutraukimo be įspėjimo dėl darbuotojo kaltės procedūrą.
 - 38.9. Surengti dėstytojo ar mokslo darbuotojo neeilinę atestaciją.
 39. Akademinės etikos komitetas savo iniciatyva poveikio priemonių netaiko.
 40. Akademinės etikos komitetas sprendimą dėl skundo priima per mėnesį nuo skundo gavimo dienos, į šį terminą neįskaitant vasaros atostogų laikotarpio. Akademinės etikos komitetas pranešimo ar informacijos išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.
 41. Akademinės etikos komiteto sprendimas per dešimt darbo dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Kolegijos Akademinei tarybai, skundo kopiją įteikus ir Kolegijos direktoriui.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Kiekvienas Kolegijos bendruomenės narys pradėjęs dirbti, eiti pareigas ar studijuoti Kolegijoje, informuojamas, kad privalo susipažinti su Kodeksu ir jo laikytis.
 43. Jeigu Kolegijos bendruomenės nario elgesys administravimo ir akademinėje veikloje nėra reglamentuotas teisės aktu, Kolegijos statuto ar šio Akademinės etikos kodekso, jis privalo laikytis bendrųjų etikos principų.
 44. Kodeksas skelbiamas viešai Kolegijos interneto svetainėje lietuvių ir anglų kalbomis.
 45. Kodeksas tvirtinamas, keičiamas ir pripažįstamas netekusiu galios Kolegijos Akademinės tarybos nutarimu.
 46. Kodeksas įsigalioja nuo kitos dienos po jo patvirtinimo.
-